

Forskrift om opptaksområde – vedlegg til sak

Utgreiing av Leiknes skulekrinsa med bakgrunn i vedtak i Utval for oppvekst, kunnskap og kultur 10.03.20:

OKK- 011/20 Vedtak:

Saka blir sendt tilbake til rådmannen med bestilling om utgreiing:

- rundt Åsheim skulekrins med bakgrunn i historisk tilhøyrighet og avtale med Austrheim kommune.

- Leknes-elevane, som idag.

Tas opp igjen på neste møte, 28.april.2020.

Merknad: Handsaming av Åsheim skulekrins vil komma opp som eiga sak haust 2020. Av den grunn omhandlar denne utgreiinga berre Leiknes skulekrins.

Leiknes skulekrins

Leiknes skule er ein skule som har gått gjennom store endringar siste tiåra. Opptaksområde til skulen har hatt ei vesentleg befolkningsauke og skulen har vore rehabilitert og påbygd over tid. E-39 går gjennom skulekrinsen, og oppgradering og utbygging av vegnettet sidan 70-talet har medført at det no er kort avstand til Knarvik, samstundes som det og er god vegstandard til Ostereidet. Fram til 2014 var Leiknes skule ein del av Knarvik ungdomsskulekrins. Dette gjer at det historisk sett har vore Knarvik ungdomsskule som har vore den naturlege ungdomsskulen for Leiknes-bygda. Tilflytting, endra vegstruktur, fritidsaktivitetar og arbeidsmarknad er andre faktorar som kan forklara at ein del som bur på Leiknes føler tilhøyrigheit til Knarvik-området og at Knarvik ungdomsskule vert eit naturleg val som ungdomsskule for nokon.

Frå tidlegare saksutgreiing:

Ostereidet ungdomsskule har som eit av sine opptaksområde Leiknes skulekrins (vedtak kommunestyre Lindås 21.03.13). Dei fleste elevane i denne krinsen bur nærare Knarvik ungdomsskule og har etter søknad, og så lenge det er plass fått gå på Knarvik ungdomsskule. Framgangsmåte for søknad er vedtatt av Levekår i Lindås kommune. Frå 2014 til 2019 har i snitt ca 6 elevar valt å gå på Ostereidet, men tala har variert frå 0 elevar i 2017 til 11 i 2019. Tal klassar på Ostereidet har variert mellom ein og to klassar dei siste åra. I dag er det 11 elevar på skulen. Det er venta små variasjonar i elevtal dei næraste åra. Ein reduksjon i elevtalet vil kunna medføra at det berre blir oppretta ein klasse på trinnet mot to i dag.

Tal elevar til Ostereidet ungdomsskule *

	Elevtal 7.trinn Leiknes	Av dei til Ostereidet U.
2014	22	5
2015	20	6
2016	17	4
2017	18	0
2018	21	6
2019	28	11
2020	23	6*

*foreløpig tal

*I tillegg til elevtal 7.trinn Leiknes, kjem elevar som har komme tilflyttande til Hjelmås-bygda når dei skal ta til på ungdomsskulen eller i løpet av ungdomsskuleåra. Fleire av desse elevane har tatt til ved Ostereidet ungdomsskule.

Skuleår	Tal elevar Ostereidet ungdomsskule	Oppretta klasser 8.trinn	Tal elevar 8.trinn
2014/15	109	2	36
2015/16	110	2	38
2016/17	99	1	24
2017/18	86	1	26
2018/19	93	2	43
2019/20	110	2	40

Frå tidlegare saksutgreiing:

Rådmannen foreslår at opptaksområdet til Knarvik ungdomsskule omfattar Leiknes skule. Forskriftene til opptaksområde skal vere ein funksjon av korleis nærskuleprinsippet skal ivaretakast for den einskilde elev i kommunen. Det ligg ikkje innafor det kommunale handlingsrom å fastsetje forskrifter i strid med nærskuleprinsippet (jfr. UDIR tolkningsuttale 12.12.2014). Dei fleste elevane som i dag går på Leiknes skule søker om å få gå på Knarvik ungdomsskule, som og er deira nærskule. Det er svært begrensa adgang til å leggje vekt på kapasitet ved fastsetjing av forskrift om opptaksområde. Etter søknad vil elevar kunne takast inn på annan skulen enn den ein soknar til.

Både kapasitet og for små elevgrupper har tidlegare vore vektlagt i grunngjevinga av å oppretthalde eksisterande opptaksområde, blant anna i vedtak kommunestyret 21.03.13. Det har i tidlegare prosessar vore løfta utfordringar med at det kan bli for mange elevar på Knarvik ungdomsskule og for få elevar på Ostereidet Ungdomsskule. Særleg er det uheldig om det er eit lite elevgrunnlag på ein ungdomsskule. Dette er knytt både til storleik på gruppene og sosial tilhøyrgheit samt anledningen til å sikre kvalifisert personale til alle dei ulike fagområda. Nokre år har det berre vore grunnlag for å oppretta ein klasse på 8.trinn. Om dette blir normalsituasjonen vil det kunne bety både at ein mister fagkompetanse fordi behovet er mindre, samt at tilsette vil vurderer å søkja seg til større fagmiljø enn det Ostereidet kan tilby. Ytterlegare nedgang i elevtalet på Ostereidet vil og kunna få konsekvensar for tilbodet til elevane som går på skulen, t.d. i språkfag. I dag kan elevane velja mellom to språkfag på ungdomsskulen.

Det er derimot begrensa adgang til å gjere slike reguleringar så lenge det ikkje er objektive grunnar for dette som t.d. topografi og vanskeleg skuleveg. Tolkningsuttaler av nærskuleprinsippet (UDIR svar til Fylkesmannen i Buskerud 2009, svar til Fylkesmannen i Nordland 2013, samt tolkningsuttale UDIR 2014) belyser spørsmål om skulestruktur og opptaksområde sett i lys av nærskuleprinsippet. Det same gjer forarbeid til opplæringslova, bl.a. Ot.prp. nr. 46 (1997-98)

Forarbeida opnar for at kapasitet kan vere eit omsyn som ein legg vekt på i ei forskrift. Det er derimot svært avgrensa adgang til å leggje vekt på kapasitet, både der ein skal avgjere einskildsaker og i fastsetjinga av forskrift om skulekretsgrenser. UDIR vektlegg i tolkningsuttale at det først er aktuelt å leggje vekt på kapasitet når det kan dokumenterast at ein skule er full. Ein kan uansett ikkje leggje vekt på framtidige kapasitetsproblem. Det er og vektlegginga av om ein skule er full eller ikkje som skal liggja til grunn, ikkje om ein skule er for liten, dvs har for få elvar. Kommunen kan ikkje nytta forskrift om opptaksområde til å fylle opp skulen fordi det er få elevar der.

Det kan ikke legges vekt på hensyn som vil være i strid med nærskuleprinsippet eller opplæringslovens formål, for eksempel «lik belastning» på kommunens skoler, opprettholdelse av skoler med svakt elevgrunnlag, spredning av faglig sterke og svake elever, samling av

ALVER
KOMMUNE

spesialundervisningselever osv. Kommunale forskrifter må således holde seg innenfor rammene som loven stiller opp. (UDIR: svar til Fylkesmannen i Nordland 04.02.13)

Skulle t.d. Knarvik ungdomsskule bli vurdert som full, må ein gjere ei vurdering om flytting av alle elevane innafor opptaksområde på ein forsvarleg og likeverdig måte. Kommunen må fylle opp skulane kvart år med dei elevane som etter nærskuleprinsippet høyrer til den einskilde skule.